

Universitätsbibliothek Paderborn

**Disputationes|| ROBERTI BELLAR-||MINI E SOCIETATE
IESV,|| DE CONTROVERSIIS CHRISTIANAE|| FIDEI,
ADVERSVS HVIVS TEM-||poris Hæreticos,||**

Tribus Tomis comprehensæ.||

De|| EXTREMA VNCTIO-||NE, ORDINE, ET MATRI-||MONIO.|| SINGVLIS LIBRIS
EX-||PLICATA.||

Bellarmino, Roberto Francesco Romolo <Heiliger>

Ingolstadii, [1599]

VD16 B 1607

III. Refelluntur hæreticorum solutiones ad Scripturam citatam.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-54104](https://nbn-resolving.de/urn/resolver.pl?urn=urn:nbn:de:hbz:466:1-54104)

TERTIO requirit, ut promissio gratiae sit annexa, & quasi vestita symbolo, ita ut intelligatur dari gratia, cum symbolum externum exhibetur, id quod Kemnitius ponit contra Caluinistas, qui volunt Sacraenta esse symbola præteritæ, & iam olim acceptæ gratiae. Id vero hoc loco habemus, ut patet, dicitur enim: *Vngentes eum in nomine Domini, et alleluabit eum Dominus, et si in peccatis fuerit, et c.* planè ad eum modum, quo dicitur de Baptismo, Marc. vlt. *Qui creditur, et baptizatus fuerit, saluus erit.*

QUARTO requirit, ut illa promissio non sit cuiuslibet gratiae, sed remissionis peccatorum: id vero expressè hic habetur: *Si in peccatis fuerit, remittentur ei.*

QVINTO requirit, ut non sit tantum promissio generalis, sed etiam applicetur in particulari ei, qui Sacramentum percipit. Et hoc etiam habemus; nam in particulari dicitur: *Vngentes eum, et c.*

CAPUT TERTIVM.

Refelluntur hæreticorum solutiones ad Scripturam citatam.

AD hoc argumentum quatuor solutiones ab hæreticis dari solent. **P**RIMA est, epistolam illam non esse Canonicam, nec à spiritu Apostolico profectam. Ita Lutherus loco citato, cui assentitur Kemnitius pag. 111, vbi dicit hanc epistolam non esse tantæ auctoritatis, ut possit sine testimonio Scripturæ Canonicae, Sacraenta instituere. Et probat ex HIERONYMO, qui annotauit in lib. de scriptoribus Ecclesiasticis in Iacobo, veteres iudicasse non esse epistolam illam à Iacobo Apostolo scriptam, & ex EUSEBIO lib. 3. hist. cap. 23. qui de illa sic ait: *Sciendum est voce utrum id est, quod nota sit.*

At hæc **P**RIMA solutio est refugium miserorum. Nam omnes veteres, qui catalogos scripserunt sacrorum librorum, hanc epistolam cum ceteris numerarunt, ut patet ex Clemente can. vlt. Apostolorum, ex Innocentio I. epist. 3. & Gelasio I. in Concilio LXX. Episcoporum. **I**TEM ex Concilio Laodiceno, can. vlt. Carthaginensi III. can. 47. Florentino

tino & Tridentino, sess. 4. D E N I Q U E ex Patribus, Origen hom. 7. in Iosue, Athanasio in synopsi, Epiphanio hæreti 7. Hieronymo epist. ad Paulinum, Augustino lib. 2. doctrine Christianæ, cap. 8. Russino in symbolum, Isidoro lib. 6. etymolog. cap. 1. & Damasceno lib. 4. de fide, cap. 18. Quod si his tot, ac tantis auctoribus fides non habetur, conciderat auctoritas omnium aliorum librorum: nec enim aliunde scimus, qui libri sint Canonici, nisi ex traditione, & testimonio veterum Pontificum, Conciliorum, & Patrum, eorum præstetim, qui indicem texere voluerunt sacrorum librorum.

Neque ullum vñquam legi veterum, qui apertè scribent, Iacobi epistolam non esse Canonicam. Nam Hieronymus, quem pro se Kemnitius citat, dicit quidem quibusdam vñsam fuisse dubiæ fidei epistolam, tamen temporis progressu obtinuisse auctoritatem. Eusebius autem dicit eam epistolâ quorundam opinione esse adulterinam; tamen subiungit continuo: *Nos autem scimus in plurimis Ecclesiis publice esse receptam.* Et certè plus apud nos valere debet publica Ecclesiæ auctoritas, quæ teste Eusebio hanc epistolam recepit, ut Canonicam, quam obscura quorundam opinio, quæ eodem teste Eusebio, eandem epistolam reiicit.

S E C V N D A solutio est eiusdem Lutheri ibidem, quis ait: *Sic est Iacobi Apostoli, dicerem non licere Apostolo sua auctoritate Sacramentum instituere, id est, diuinam promissionem cum adiuncto signo dare, hoc enim ad Christum solum pertinebat.*

Hæc solutio longè deterior est superiori: audet enim Lutherus se Apostolo Iacobo opponere, & in faciem illi resistere, quasi apertè erranti, & sibi arroganti quod ei non conueniebat. At certè nec Iacobus sibi assumit quod Lutherus dicit: non enim ipse Sacramentum instituit, sed hortatur ad vñsum Sacramenti instituti; & si id sibi assumeret, illi potius, quam Lutheru credendum esset. Nec enim fieri posset, ut tantus Apostolus post acceptum Spiritum sanctum, in re tam magna erraret: neque est simile de B. Petri errore; ille enim errauit exemplo, non doctrina, iste autem errasset in doctrina, & in ipsa Scriptura, quod fieri non potest. Quare si Iacobus dicaret Sacramentum à se institutum; credere deberemus, id illi à Christo concessum singulari priuilegio, sed non est opus ad has angustias redigi.

TIR.

TERTIA solutio est eiusdem Lutheri ibidem, neconon Wiclefi, Philippi, Brentij, Caluini, & aliorum communis, quod Iacobus loquatur de vunctione, qua vtebantur eo tempore ad curandos morbos corporales. Et quidem Wiclefus putat loqui Apostolum de naturali curatione, & ideo meminisse olei, quia est naturaliter medicinale, & in illa regione abundat. Philippus existimat eum loqui de vunctione, quæ partim naturaliter, partim etiam dono diuino curabat: unde dicit Abraham, Isaac, Jacob, Isaiam, & ceteros Prophetas fuisse professione medicos, & habuisse notissimas herbarum, & aliorum medicamentorum naturas; & simul etiam ornatus dono miraculorum. Lutherus tamen, Caluinus, Brentius, & Kemnitius simpliciter Apostolū exponunt de curatione ex dono Dei, proinde dicunt non magis fuisse Sacramēum istam vunctionem, quam fuerit Probatice piscina, vel lutum eam sputo, vel aqua Siloe, &c. nunc autem quando donum illud cessauit, non modò vunctionem non esse Sacramentum, sed etiam esse rem inutilem, & superstitionem.

Argumenta eorum sunt tria. **PRIMUM**, quia Iacobus ex Marci Euangeliō accepit, quod docet de vunctione olei: Marcus autem de vunctione illa loquitur, quam adhibebant qui habuerunt donum curationum.

SECUNDVM, quia Iacobus vtitur vocibus quæ ad corporalem sanitatem pertinent, nimirum εγειρω, οἰάομου.

TERTIVM, quia Iacobus tantum loquitur ad homines sui temporis, quando durabat gratia sanitatum. Idque patet ex eo, quod non addidit aliquam particulam, qua significaret, hunc ritum propagandum esse ad posteros, sicut Scripturæ faciunt, cum loquuntur de veris Sacramentis, ut de Baptismo Math. vlt. *Ecce ego vobis̄cum sum usque ad mundi consummationem.* Et de Eucharistia 1. Corinth. II. *Quotiescumque manducabis panem hunc, et calicem bibes, mortem Domini annunciat̄is donec veniat.*

Sed his argumentis nos longè plura, & meliora possumus opponere. Ac **PRIMUM**, quod non loquatur de naturali curatione, & simul quod Prophetæ non consueuerint curare more medicorum, contra Wiclefum, & Philippū facile probati potest. **PRIMO**, quia etsi oleum sit medicinale tamen non est medicinale ad curā los quo suis morbos, immo verò plurimis,

rimis, aut nihil proderit, aut etiam oberit. Apostolus autem generatim iubet, ut ægroti vngantur oleo.

D E I N D E Prophetæ & Apostoli, ut plurimum rebus non solum natura sua, aut certè non salutaribus vtebantur, ut curarent, ut nimis omnes intelligerent, Dei miraculo illa fieri, non virtibus naturæ. Sic Moyses æneum serpentem erexit, & eius aspectu curarentur læsi a serpentibus. Sic Heliæus aqua Iordanis curauit lepram Naaman Syri. Sic Isaias massiverhis curauit ulcus Ezechiae, quæ in medicina contraria erat cunctio illius morbi, ut Hieronymus notat ex sententiâ Hebreorum in commentario ad cap. 38. Isaiæ. Sic Dominus luto & sputo, & cœcum natum. Sic Petrus' umbra corporis lui; sic Paulus sudariis, & semicinctiis.

A C C E D I T, quod si vñsi fuissent ordinariè rebus utilibus ad curandum, ipsi sibi fidem abrogassent, & Dei donum obscurassent.

Quod autem nec loquatur Iacobus de vunctione quæ sanaret corpus ex dono miraculorum, sed quæ sanaret animum, & aliquando etiam corpus, virtute sacramentali, contra Lutherum, Caluinum, & alios, probat ex singulis vocibus huius loci. **P R I M O**: *Infirmatur*, inquit, *quis in Jobu*. At si de miraculis ageret, generalius loqueretur: non enim solum consideret iis qui decumbunt, grauati periculoso aliquo morbo, ut facit, sed etiam cœcis, surdis, claudis, aliisque miseris hominibus, qui non decumbunt, nec de vita periclitantur, & tamen egent curatione.

S E C U N D O: *Inducat*, inquit, *presbyteros*. At si de miraculo ageret, diceret potius, *Inducat Prophetas*, aut alios, qui donum habent curationum: nec enim soli, aut omnes presbiteri tunc habebant donum curandi. Neque refert, quod per presbiteros nolunt aduersarij significari sacerdotes, sed seniores; nam nec seniores omnes habebant donum curationis, non enim illud donum erat alligatum ætati, aut dignitati, ut patet ex Paulo Rom. 12. 1. Cor. 12. & Ephes. 4. **P R A E T E R E A** non est probabile Apostolum iussisse fidelibus, ut miracula quererent, signa enim infidelium sunt, non fidelium, 1. Corinth. 14.

T E R T I O: *Orent*, inquit, *super eum, ungentes eum oleo*. At si de miraculis ageretur, non præscriberet Iacobus matem:

riam: qui enim donum habet curationis, adhibet quod Deus illi inspirat, nec potest alligari certae alicui rei virtus miraculorum. Id quod satis patet ex diuinis literis & exemplis omnium Sanctorum: Sed, inquit Caluinus, *utile fuit præscribere oleum, ut esset signum, miraculum fieri non viribus hominū, sed potentia Spiritus sancti: constat enim oleo significari Spiritum sanctum.* At etiam aqua significat Spiritum sanctum. Et præterea, si illa esset causa, cur præscribatur oleum, debuisse id seruari in omni curatione, & in exhortatione mortuorum maximè. Nusquam autem legimus inunctos fuisse mortuos, cum excitandi erant.

QVARTO: *Et oratio, inquit, fidei saluabit infirmum, & alleuabit eum Dominus.* Hæc sanè absoluta promissio est, proinde referri non potest præcipue ad corporalem sanitatem. Nam aut semper sanati fuissent ægroti illi, qui vngebantur, ut Iacobus præscribit, aut non semper: si semper, ergo nulli fuissent mortui Apostolorum tempore, nisi illi, qui Iacobu non obediuerint, qui paucissimi fuissent. Et præterea sanitas corporalis, quia non semper utilis est animæ, non etiam semper obtinetur à Deo, quicunque sit, qui oret, etiam si donum habeat curationis. Quare non semper sanabantur qui vngebantur; ergo vel falsa est absoluta illa promissio Iacobi, quod fieri non potest, aut quod verissimum est, ad animam præcipue, & absolute referenda est.

QVINTO: *Et si in peccatis fuerit, dimittentur ei.* Hæc vero particula tam expressè ad animam pertinet, ut non sit locus tergiuersationi. Donum autem curationis, ut sèpedi-ximus, ad corpus refertur.

SEXTO, omnia alia quæ habentur in illa epistola, siue ante hunc locum, siue postea, non ad eos solos pertinent, qui tunc viuebant, sed etiam ad nos, qui postea futuri eramus, ut patet ex illis præcedentibus: *Patientes estote, &c; Confirmate corda vestra. &c; Nolite iurare. &c; Tristatur quis in vobis? oret, & quo animo est? psallat.* Item ex illis immediate sequentibus: *Confitemini alterutrum peccata vestra, & orate pro inuicem, ut saluemini.* Hæc omnia sine dubio ad nos etiam pertinent: igitur etiam illa, quæ eodem tenore verborum in medio posita sunt: *Infirmitur quis in vobis, &c. ad nos pertinet.* Quare non agitur de dono curationis, quod est rariissi-

rarissimum, & non semper haberi potest, sed de Sacramento, quod semper durat, & facile à quolibet haberi potest.

Neque argumenta ipsorum contra allata conuincunt, Ad PRIMVM RESPONDEO, non esse eandem vunctionem Marc. 6. & Iacob. 5. nisi co modo, quo dicuntur idem figura, & figuratum: Quantum enim interest, inter lotionem cæci natum in aqua Siloë, quæ fuit figura Baptisimi, Ioannis 9. & ipsum Baptismum ex aqua, & Spiritu sancto, Ioan. 3. tantum inter has duas vunctiones. Vnde etiam videmus Marc. 6. nullam fieri mentionem verborum, nec promissionis spiritualis, quæ ad Sacramentum necessariò requiruntur: utrumque autem expressè habetur Iacob. 5.

Si quis autem defendere velit Marc. 6. tractari de ipso Sacramento Vnctionis extremæ, dicere potest, Marcum non omnia expressisse, sed quæ illi deflunt, ex Iacobo esse petenda. Sapè enim in scriptoribus sanctis id necessariò faciendū est, ut quod unus omittit, petatur ab alio.

Ad SECUNDVM argumentum, quod totum grammaticale est, & ideo satis aptè conuenit Kemnitio, RESPONDEO, in primis nos non negare, quin Extrema vunctione interdum adferat corporalem sanitatem, & ideo Iacobum aliqua verba ponere potuisse, quæ ad sanitatem corporalem pertineant. Interim tamen, sicut illa duo, Kemnitij opinione, ad corporis sanitatem pertinent: sic etiam integra sententia est, quæ citra omnem controuersiam refertur ad animæ salutem, vimurum illud: *Si in peccatis fuerit, remittentur ei.*

Dico SECUNDO illa verba duo, hoc loco non ad corpus, sed animam præcipue pertinere. Nam et si ἐγείρω propriè significat excitare, & eleuare, quod ad corpus pertinet, tamen per metaphoram Scripturæ sanctæ familiarem, significat etiam pellere mœrorem, tristitiam, negligentiam, soporem, & desidiam animi. Hinc sunt illa Apostoli Röm. 13. *Hora est iam nos de somno surgere. ἐγερθετε.* Ephes. 5. *Surge, ξανθετε, qui dormis,* &c. Et illud Luc. 3. *Potens est Deus de lapidibus istis excitare filios Abrahæ.* Et illud 1. Pet. 3. *Excito sinceram vestram mentem.* Hoc autē loco: *Alleuabit eum Dominus,* significat liberationem à quodam torpore, mœrore, anxietate; quæ propinquos morti valde deprimere, & grauare sollet, ut non facilè possint mentem ad Deum attollere.

Alte-

Alterum illud verbum *iōw*, non ponitur à Iacobo in ea sententia, vbi agit de Sacramento Vnctionis, sed infra cùm ait: *Orate pro inuitem, ut saluemini*, ibi enim est, *iāσθ̄te*, quocirca incep̄tè à Kemnitio trahitur ad propositum huius loci. Et P R A E T E R E A illa etiam vox hoc loco accipitur p̄to salute animæ, ut patet ex præcedentibus. Et ne miretur Kemnitius, si verbum medicinalē usurpetur p̄to sanitatem animæ, cogitet in Scripturis millies haberi hanc vocem in hoc sensu. Psal. 146. *Qui sanat contritos corde*. Matth. 13. *Ne forte conuertantur, et sanem eos*, pro quo Marcus habet cap. 4. *Et dimittantur eis peccata*. Et 1. Petri 2. *Cuius liuore sanati es*.

Ad T E R T I U M dico, necessarium quidem esse, ut Sacra-
menta manent, quamdiu Ecclesia manet, sed non esse ne-
cessere, ut ad hoc significandum ponatur in Scriptura, verbum
aliquod denotans perpetuitatem. Nam de Baptismo nus-
quam exstat eiusmodi verbum, nec obstat: *Ecce ego vobiscum
sum*. nam potuit Christus nobiscum esse, etiamsi Baptismum
instituisset solum ad unum diem duraturum. Cognoscimus
autem evidenter, vunctionem, de qua loquitur Iacobus, sem-
per duraturam, tum quia infirmi, presbyteri, orationes, re-
missio peccatorum, & cetera, quæ Iacobus nominavit, sem-
per mansura sunt in Ecclesia; tum etiam quia haec tenus sem-
per in Ecclesia fuit ista consuetudo vngendi infirmos.

QUARTA solutio eiusdem Lutheri, Kemnitij; & Calui-
ni est, qui affirmant locum istum nihil pro nobis facere,
quod alias omnino fuerit ritus vngendi tempore Iacobi, al-
lius nostro tempore. Id quod his argumentis probant. PRI-
MO, quia Iacobus iubet inungi quoslibet infirmos, nos autem
solum inungimus homines semimortuos. Vnde apud nos
verè est Vnctio extrema, quia datur morientibus, Iacobus
autem noluit esse extremam, quia dari voluit iis, qui sanandi
erant.

RE S P O N D E O, inungit Ecclesia eos, qui devita pericli-
tantur: tunc enim querenda sunt remedia supernaturalia,
quando nulla spes amplius est in naturalibus. Et quamuis in-
ungantur ægroti ut sanentur, si id expedit æternæ saluti tamē
recte dicitur extrema, quia est ultima respectu vunctionū, quas
in aliis Sacramentis percipimus, in Baptismo, Confirmatio-
ne, & Ordinatione.

BB

Et

Ethoc idem voluisse Iacobum, patet P R I M O ex illis verbis εγεῖ, Ο καμνοντα. Nam excitare, & alleuare propriè iis conuenit, qui decumbunt valde oppressi, & grauati, & καμνει signifikat deficere, & etiam mori, vnde etiam καμνόντες dicuntur mortui. S E C V N D O idem patet ex eo, quod ait: *Adducat presbyteros.* Nam si non decumberet, posset ipse ire ad presbyteros: & etiam si decumberet, sed non adeo grauiter, non oporteret adduci presbyteros. Alioqui enim si ob quemlibet morbum deberent presbyteri excurrere ad agrotos, nunquam domi manerent, est enim infinitus numerus agrotorum. D E N I Q U E non est credibile voluisse Iacobum, vt ad remedia supernaturalia Christiani recurrerent, quando facilè possent naturalibus medicamentis curari. Ad V L T I M O hunc locum mirè pugnare cum aduersariis ex ipsa eorum sententia. Nam si iubet Apostolus omnes agrotos inungiri, quare ipsi nullum inungunt?

S E C V N D O probant, quia Iacobus iubet aduocari seniores Ecclesiæ, nos autem non multos, sed unum vocamus, & eum sacerdotem.

R E S P O N D E O , nomen presbyteri, seu seniores in Testamento nouo ferè ubique accipi pro ministro Ecclesiastico; & Iacobum non tam de numero, quam de qualitate fuisse sollicitum. Quemadmodum enim cùm dicimus, confitenda esse peccata sacerdotibus, non intelligimus confitenda esse multis, sed vni. Nec tamen interim negamus, bonum esse, vt multi veniant, sicut in quibusdam locis fieri solet.

T E R T I O probat Caluinus, quia Iacobus oleo simplici vult inungi agrotos: nunc autem adhibetur oleum benedictum. Addit Kemnitius, Iacobum non præcepisse in qua parte vngi debeat agrotus, nunc autem determinari certa membra.

R E S P O N D E O , Iacobum alloqui infirmos hoc loco, non sacerdotes: scire autem quale debeat esse oleum, & in qua parte sit adhibendum, ad infirmum non pertinet, sed ad sacerdotem. Satis P R A E T E R E A nobis esse debet, quod Iacobus non negat oleum esse prius benedicendum, neque negat eas partes inungendas, quæ modò vnguntur in Ecclesia; quocirca non pugnant eius verba cum Ecclesiæ consuetudine, sed con-

contrà potius Ecclesiæ consuetudo explicat verba Iacobi. Adde, quod Beda in cap. 5. Iacobi, dicit significari oleum benedictum per illa verba: *Vngentes oleo in nomine Domini.*

QUARTO probant Lutherus, Caluinus, & alij, quia Iacobus tribuit hunc effectum orationi fidei: *Oratio, inquit, fidei saluabit infirmum.* Ex quo Lutherus colligit, vunctionē apud Jacobum non esse sacramentum, nec eandem cum nostra: nam sacramenta, & nostra etiam vunction, non pendent à fide Ministri. Caluinus autem, & Kemnitius, ea ratione colligunt non esse eandem vunctionē cum nostra, quia Iacobus totum effectum tribuit orationi; nos autem totum ferè tribuimus vunctioni, cùm dicimus: *Per hanc sacram vunctionem, &c.*

RE S P O N D E O ad consequentiam Lutheri, orationem fidei dici hoc loco, non quæ requirat necessariò fidem Ministri, sed quia est oratio dictata à fide, & sola fide intelligitur, quomodo verbum sacramentale, quod cum elemento facit sacramentum, Augustinus vocat verbum fidei, & dicit operari, non quia dicitur, sed quia creditur, tractat. 80. in Ioau. **A**DDE, quod etiam miracula non semper necessariò pendunt à fide. Narrat enim Epiphanius hæres. 30. quendam Iosephum Iudeum miracula fecisse per aquam benedictam si. gno crucis, etiam si ipse non crederet: miracula enim sàpe operatur sola Christi inuocatio. Itaque si esset verum quod Lutherus assumit, non posset ostendi Jacobum agere de Sacramento, quod nos dicimus; nec de miraculo, quod Lutherus dicit.

Ad consequentiam Caluini, & Kemnitij, **R**E S P O N D E O, orationem fidei, quæ infirmum saluat, non excludere operationem vunctionis, immò potius includere. Hæc enim est oratio fidei: *Per hanc sacram vunctionem, & suam piissimam misericordiam indulgeat tibi Deus, &c.* Sicut cùm quis aliquid à Deo petit per Christi passionem sibi dari; si oratio illa impetrat, oratio dicitur illum saluare, sed non sine Christi passione. **A**DDE etiam, quod licet in illa oratione fidei nulla fieret mentio vunctionis, adhuc nihil aduersarij obtinerent. Nam etiam in aliis sacramentis sàpe tribuitur effectus vni parti ipsius sacramenti, cùm tamen constet eam partem non operari sine alia. Tit. 3. *Saluos nos fecit per laudem. Actor. 8. Cùm videret Simon, qui per manus impo-*

BB 2 fitio-

sitionem Apostolorum daretur Spiritus sanctus, &c. & tam
amen antea dixerat Lucas, Apostolos orasse pro Samaritanis,
ut acciperent Spiritum sanctum,

QVINTO probat Caluinus ex testimoniis nostrotum.
Nam Sigibertus in Chronicō scribit, hanc vunctionem ab Inno-
centio I. institutam; non igitur illa est, de qua loquitur
Iacobus. Sed Kemnitius pag. 1135. magis audacter scribit,
vunctionem infirmorum sine dono institutam à Felice IV. cir-
ca annum Domini D. XXVIII. nec dignatur vel vnum te-
stem adhibere huius suæ narrationis.

RE S P O N D E O , mendacium Kemnitij satis refelli à Cal-
uinio. Nam Innocentius I. præcessit Felicem IV. annis cen-
tum, & amplius. Sed nec in vita, nec in scriptis Felicis IV. ali-
quid habetur de vunctione infirmorum. Habetur quidem ali-
quid de vunctione altarium, & basilicarum, dum consecratur,
in epist. 1. huius Pontificis, at de vunctione infirmorū nihil.
Sed Kemnitio licet vocare ea quæ non sunt, tanquam ea quæ
sunt. Nisi forte id acceperit Kemnitius ex supplémento Chro-
nicorum Philippi Bergomensis: is enim scribit Felicem Pa-
pam monuisse, ut seruaret doctrina S. Iacobi de inungen-
dis morituris. Sed quid hoc aduersus Catholicos? immo eut
non pro illis potius?

Ad Caluinum autem **R**E S P O N D E O , Sigibertum referre
iisdem verbis id quod habetur in ipsa Innocentij epist. 1. cap.
8 quo loco dicit quidem Innocentius vunctionem infirmorū
de qua loquitur Iacobus, esse Sacramentum, sed à se institu-
tum non dicit, immo contrarium disertis verbis dicit, dum Ia-
cobi testimonium profert, & dum Sacramentum appellat, &
dum respondet ad quæstionem sibi propositam circa hoc Sa-
cramentum ab Episcopo Eugubino.

C A P V T Q V A R T V M . *Probatur ex traditione veterum, vunctionem infir- morum esse Sacramentum.*

A M SECUND O loco probanda est veritas ex te-
stimoniis Pontificum, Conciliorum, Patrum, a-
liorumque auctorum. Ac PRIMVM ex Pontifi-
cibus habemus PRIMO Innocentium I. qui diser-
tis